

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte
judecători

NICOLAEV Ghenadie
FILINCOVA Svetlana
STATULAT Galina

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Catană Eugen în numele inculpatei Rusu Liliana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017, în cauza penală privind-o pe

Rusu Liliana xxxx, născută la xxx xxx xxxx,
originară din xxx xxxx,
domiciliată xxx xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță:

1) 16.05.2013 - 17.12.2014;

Instanța de apel:

1) 22.01.2015 - 17.09.2015;

2) 22.03.2016 - 25.04.2016;

3) 19.12.2016 - 25.04.2017;

Instanța de recurs:

1) 26.11.2015 - 16.02.2016;

2) 08.06.2016 - 08.11.2016;

3) 17.07.2017 - 16.08.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 17 decembrie 2014, inculpata Rusu Liliana a fost condamnată în baza art. 196 alin. (4) Cod penal la 3 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

Acțiunea civilă înaintată de Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpata Rusu Liliana, activînd în calitate de contabil-șef la Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, având intenția de a cauza daune materiale IMSP Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie, a introdus împreună cu Madan N., condamnată pe cazul dat într-un alt proces penal, în listele cererilor comune ale salariaților privind eliberarea cardurilor bancare de către BC „Banca de Economii” SA, datele de identificare a cinci persoane care nu activau în cadrul spitalului și care nu au primit fizic carduri bancare și anume: Stegorescu L. - eliberată din funcția de contabil la 06.02.2004 prin ordinul nr.7; Miron M. - exclusă din lista statelor în baza certificatului de deces xxx nr. xxxx la 01.05.2006; Cojocari T. - concediat din funcția de grădinar la 08.11.2007 prin ordinul nr. 86; Cojocari A. - concediată din funcția de grădinar la 24.12.2007 prin ordinul nr. 98 și Ojog Nadejda - concediată din funcția de operator la 27.12.2006.

Datele referitoare la listele salariaților Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie, precum și la salariile aferente erau stocate în programul electronic „Fox-Pro”, informația din acest program fiind transmisă lunar către BC „Banca de Economii” SA pentru transferul la card a salariilor angajaților. Având spre administrare și dispunând de parola programului enunțat, Madan N. introducea în varianta electronică a listei numele angajaților sus-numiți, care nu activau la acel moment în cadrul Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie, nume care pe suportul material al listei lipseau. Ulterior, Rusu L. asigura transmiterea listelor date către BC „Banca de Economii” SA în vederea efectuării transferurilor la card a salariilor. După transferarea banilor pe cardurile bancare, Madan N. extrăgea sumele în numerar de la bancomate.

În aceste circumstanțe, de către Rusu L., împreună cu Madan N. pentru anul 2007 au fost create condiții în vederea transferării nelegitime pe conturile de card bancar a sumei totale de 114.811, 56 lei, și anume pe numele lui: Cojocari T., cont de card nr. xxxxxx - 36.369 lei; Cojocari A., cont de card nr. xxxxxx - 34.316 lei; Ojog N., cont de card nr. xxxxxx - 44.126,56 lei.

Tot ea, împreună cu Madan N., în anul 2008 au creat condiții în vederea transferării nelegitime pe conturile de card bancar a sumei totale de 212.433 lei, și anume pe numele următoarelor persoane: Cojocari T., cont de card nr. xxxxxx - 80.622,50 lei; Cojocari A., cont de card nr. xxxxxx - 74.203,23 lei; Ojog N., cont de card nr. xxxxxx - 57.606,75 lei.

Tot ea, împreună cu Madan N., în anul 2009 au creat condiții în vederea transferării nelegitime pe conturile de card bancar a sumei totale de 361.499,22 lei,

și anume pe numele următoarelor persoane: Cojocari T., cont de card nr. xxxxxx - 114.706,06 lei; Cojocari A., cont de card nr. xxxxxx - 119.243,20 lei; Miron M., cont de card nr. xxxxxx - 59.226,36 lei; Stegorescu L., cont de card nr. xxxxxx - 68.323,60 lei.

Tot ea, împreună cu Madan N., în anul 2010 au creat condiții în vederea transferării nelegitime pe conturile de card bancar a sumei totale de 14.281,40 lei, și anume pe numele următoarelor persoane: Cojocari T., cont de card nr. xxxxxx - 5001,02 lei; Cojocari A., cont de card nr. xxxxxx - 4955,81 lei; Miron M., cont de card nr. xxxxxx - 2245,45 lei; Stegorescu L., cont de card nr. xxxxxx - 2079,12 lei.

Astfel, în perioada 01.01.2007 - 06.05.2010, Rusu L. împreună cu Madan N. au cauzat prejudicii materiale Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie în sumă totală de 700 944,29 lei.

Tot Rusu L., împreună cu Madan N., acționând cu intenție comună în perioada anilor 2007 - 2010, activând în calitate de contabil-șef al Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie, a creat condiții în vederea calculării ilegale a salariului pe numele și pe contul de card al foștilor angajați ai Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie Cojocari T., Cojocari A., Ojog N., Miron M. și Stegorescu L., care nu erau angajați în cadrul instituției medicale date, prin introducerea în liste a numelor acestor persoane și, prezentând listele în fiecare lună, în perioada indicată, către BC „Banca de Economii” SA care deservea instituția nominalizată, au provocat impozitarea neargumentată a salariilor acestora.

În rezultatul acestor acțiuni, prin defalcarea din bugetul Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie a sumelor aferente impozitului pe venit, primelor de asigurare obligatorie în medicină și contribuțiilor individuale de asigurare obligatorie pentru persoanele sus-indicate, instituției în cauză i-a fost cauzat un prejudiciu în sumă de 178.639,21 lei.

Astfel, prin înșelăciune și abuz de încredere Rusu L. și Madan N. au cauzat Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie daune în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 879.583,50 lei.

Prima instanță a ajuns la concluzia că, vinovăția inculpatei Rusu Liliana pe primul episod se confirmă parțial și acțiunile ei pe ambele episoade se încadrează în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, adică – cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere săvârșită de două persoane.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către procuror, reprezentantul părții civile, IMSP Spitalul de Traumatologie și Ortopedie, A. Taran și de avocatul Rîhlea Vasile în interesele inculpatei și de însuși inculpată.

3.1. Procurorul a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie condamnată în baza art. 42 alin. (2), 44,

191 alin. (5) Cod penal la 10 ani închisoare și în baza art. 42 alin. (2), 44, 196 alin. (4) Cod penal la amendă în mărime de 2000 unități convenționale, ce constituie 40.000 lei, iar în temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 10 ani închisoare, cu amendă în mărime de 2000 unități convenționale, ce constituie 40.000 lei.

Apelantul a invocat, că probele administrate au confirmat existența elementelor infracțiunilor incriminate, demonstrând, că inculpata a atentat la relațiile patrimoniale, acesta reprezentând obiectul juridic al infracțiunilor imputate, așa cum, aceasta a atentat la proprietatea persoanei juridice IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie. Obiectul material al infracțiunilor comise de inculpată îl reprezintă banii sustrași prin extragerea de la ATM-urile BC „Banca de Economii” SA, precum și mijloacele financiare - prejudiciu cauzat prin generarea impozitării neargumentate la calcularea ilegală a salariului.

Inculpata a comis infracțiunea în coautorat cu Madan N., precum și cu folosirea situației de serviciu. Probele prezentate instanței și anume declarațiile martorilor, în special a lui Madan N., care a indicat direct asupra metodei de sustragere utilizate la comiterea infracțiunii și asupra inculpatei ca fiind autor al infracțiunii.

Faptul sustragerii este dovedit prin probele materiale administrate și anume, prin cererile de deschidere a cardurilor (în special a cererii depuse din numele fostei contabile pe salarizare a SCTO Stegorescu L.), documentele ce confirmă primirea cardurilor bancare de către inculpată, imaginile de la ATM-urile Băncii de Economii etc. Expertizele grafoscopice efectuate în cadrul procesului penal au demonstrat, că semnăturile aplicate pe documentele bancare menționate aparțin anume inculpatei.

Cauzarea prejudiciilor a fost realizată și prin impozitarea nejustificată a salariilor transferate la card pe numele lui Cojocari T., Cojocari A., Ojog N., Stegorescu L. și Miron M., consecință indirectă a intenției de sustragere a banilor.

Instanța, eronat a apreciat critic declarațiile martorului Madan N., precum și a pus la îndoială aprecierile date de instanța de judecată care a emis sentința de condamnare a cet. Madan N. la 22 decembrie 2014, sentință rămasă definitivă și irevocabilă. Declarațiile martorului Madan N. sunt confirmate prin rapoartele de expertiză, documentele bancare, cererea întocmită și semnată din numele lui Stegorescu L. etc. Martorul a indicat cu certitudine asupra faptului însușirii de către inculpată a o parte din banii extrași fraudulos de pe conturile de card. Documentele anexate în calitate de probe certifică, că anume inculpata a primit de la SA „Banca de Economii” cardurile bancare.

La fel, instanța a omis să se expună în dispozitiv asupra învinuirii în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, ce constituie o încălcare a normelor de procedură.

3.2. Reprezentantul părții civile, IMSP Spitalul de Traumatologie și Ortopedie, A. Taran, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie corect condamnată, cu încasarea prejudiciului cauzat în sumă de 879.583,5 lei.

Apelantul a invocat, că sentința este ilegală, neîntemeiată și pasibilă casării în partea neexaminării acțiunii civile, reîncadrării acțiunilor inculpatei și individualizării pedepsei.

Reieșind din conținutul sentinței, instanța a stabilit cu certitudine că inculpata, de comun acord cu Madan N., au introdus în listele salariaților cele 5 persoane care nu activau și pe numele cărora au fost eliberate de SA „Banca de Economii” carduri bancare.

Mai mult, raportul de expertiză nr. 38 din 14.03.2013 confirmă că semnăturile de la numele contabilului-șef plasate câte una la fiecare dintre rubricile „specimenul de semnătură a delegatului”, „Contabil-șef” și „A primit” ale actelor: cererea privind prelungirea termenului de valabilitate la carduri din 25.03.09, cererea privind producerea cardurilor pentru Maria M. și Stegorescu L., ordin de ieșire nr. 27934980, ordin de ieșire nr. 27935006, ordin de ieșire nr. 28907788, delegația nr. 569831, delegația nr. 569832, delegația nr. 568733 și semnătura suspectă de la numele Stegorescu L. plasată la rubrica „semnătura deținătorului de card” a cererii nr. 540866 din 26.05.2009, au fost executate de către Rusu L.

Din raportul nr. 1258 din 10.07.2014, reiese fără îndoială că semnăturile din numele lui Stegorescu L. din declarațiile privind identitatea beneficiarului efectiv din 26.05.2009 și din cererea nr. 540866 din 26.05.2009 privind deschiderea contului de card și eliberarea cardului bancar (forma 13-F/01), au fost executate de către Rusu L. Probele enunțate atestă, că inculpata prin acțiunile sale a participat activ, în coautorat cu Madan N., la falsificarea documentelor sus menționate, însă aceste probe concludente au fost lăsate de instanță fără o apreciere legală de fapt și de drept, precum și fără o încadrare penală.

Nu este clar din care motive instanța a trecut cu tăcerea, că inculpata nu a restituit nimic din suma delapidată și nu a întreprins măsurile legale întru examinarea acțiunii civile și încasarea din contul ei a prejudiciului cauzat.

În privința coautorului Madan N. este deja o sentință irevocabilă, instanța urma să examineze în acest proces și acțiunea civilă înaintată de IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, urmând să încaseze în mod solidar, prejudiciul material în mărime de 879.583,5 lei

3.3. Avocatul Rîhlea Vasile și inculpata au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care ultima să fie achitată, pe motiv că infracțiunile nu au fost săvârșite de ea.

Apelanții au invocat că potrivit raportului de expertiză nr. 530 din 14.09.2012, toate falsificările au fost efectuate de contabilă pe salariu Madan N.

Inculpata nu a participat la sustragerea banilor, ce se confirmă prin aceea că și după concediere, banii continuau să fie sustrași în decembrie 2009, ianuarie - mai 2010, moment în care ea nu mai avea acces la contabilitate.

Declarațiile lui Madan N. urmează a fi apreciate critic, deoarece nu corespund realității.

Madan N., în calitate de martor, este persoană cointeresată de procuror, care a convins-o să dea declarații împotriva inculpatei, fapt confirmat prin sentința din 22 decembrie 2012, în baza căreia Madan N. a fost condamnată în baza art. 191 alin. (5), 196 alin. (4) și 90 Cod penal la 5 ani privațiune de libertate, cu suspendarea pedepsei pe un termen de 5 ani, iar procurorul nu a atacat sentința, deși în susținerile verbale a solicitat o pedeapsă de 6 ani închisoare.

Procurorul intenționat a disjuns materialele anchetei în privința contabilei Madan N., pentru ca ultima să susțină acuzațiile procurorului.

Rapoartele de expertiză urmau a fi respinse, deoarece inculpata nu a semnat aceste documente, iar în ședința de judecată Madan N. a confirmat că ea a scris documentele respective, dar le-a semnat inculpata.

Expertii nu au atras atenția că pe ambele acte semnăturile sunt diferite, iar în rapoartele de expertiză grafoscopică, nu au fost relevate și evaluate un șir de diferențe esențiale ale caracteristicilor grafoscopice individuale, cu grad înalt al valorii de identificare, care se manifestă stabil în cele două semnături pe de o parte și în mostrele semnăturilor și scrisul inculpatei, pe de altă parte.

Raportul de expertiză nr. 1258 din 10 iulie 2014 a fost efectuat superficial, din care motiv s-a solicitat efectuarea unei expertize repetate, dar instanța neîntemeiat a respins demersul respectiv.

Nevinovăția în falsificarea documentelor bancare este confirmată prin raportul de expertiză nr. 530 din 14 septembrie 2012 efectuat în cadrul dosarului penal nr. 2012036398 de învinuire a Madan N., conform căruia cererea privind deschiderea contului de card și eliberarea cardului bancar nr. xxxxx din 26 mai 2009 din numele Miron M. a fost executată de către Madan N.

Declarațiile martorilor Doagă G., Taran A., Mihul N., Raetchi E., Cojocari A., Ojog N., Negrescu E. și Popușoi N., nu pot fi apreciate ca probe întru confirmarea vinovăției, reieșind din conținutul lor general, care nemijlocit nu probează careva acțiuni culpabile ale inculpatei.

Nevinovăția inculpatei se confirmă și prin faptul că ea a fost concediată la 21 decembrie 2009, dar sustragerea banilor a avut loc în decembrie 2009, ianuarie – mai 2010, perioadă în care Madan N. prelungea să îndeplinească obligațiunile de contabil, inclusiv în timp de trei luni cu directorul Taran A. și noul contabil-șef

Doagă G. Aceste circumstanțe confirmă, că sustragerea banilor a fost posibilă datorită modului stabilit de evidența contabilă.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2015, apelurile declarate de procuror și de partea civilă IMSP Spitalul de Traumatologie și Ortopedie au fost respinse ca nefondate.

Apelul declarat de avocatul Rîhlea Vasile și inculpată, a fost admis, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre.

Rusu Liliana a fost achitată de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 44, 191 alin. (5) și art. 42 alin. (2), 44, 196 alin. (4) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, procurorul a declarat recurs ordinar, în care a solicitat casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat, că instanța de apel, eronat a apreciat critic declarațiile martorului Madan N., precum și a pus la îndoială aprecierile date de către instanța de judecată care la 22.12.2014 a emis sentința de condamnare a inculpatei Madan N. conform art. 191 alin. (5) Cod penal, sentință ce a rămas definitivă și irevocabilă.

Declarațiile martorului Madan N. sunt confirmate prin alte probe anexate la cauza penală (rapoartele de expertiză, documentele bancare, cererea întocmită și semnată din numele lui Stegorescu L. etc.). Martorul a indicat cu certitudine, însușirea de către inculpată a o parte din banii extrași fraudulos de pe conturile de card. Documentele bancare certifică, cu certitudine că anume, inculpata a primit de la SA „Banca de Economii” cardurile bancare.

Constatările instanței de apel făcute în decizie precum, că „*pentru a o determina pe Madan N. de a depune declarații împotriva lui Rusu L., procurorul, Iachimovschi Octavian intenționat a disjuns materialele cauzei penale în privința Nadejdei Madan, pentru ca în schimbul susținerii acuzației procurorului și obținerii unei sentințe în favoarea ei, a depus declarații în calitate de martor, împotriva lui Rusu L., iar aceasta nici nu a fost audiată de procuror, în calitate de coautor sau martor în procesul penal de învinuire și condamnare a lui Madan N.*”, depășesc limitele examinării cauzei, afirmația în cauză fiind lipsită de suport factologic, venind în contradicție cu evenimentele procesuale ce au avut loc în cadrul cauzei penale, iar concluzia procurorului de a o pune sub învinuire pe inculpată a fost formulată în temeiul probelor acumulate în cadrul urmăririi penale și nu în temeiul declarațiilor date de Madan N. ultima fiind chemată în judecată pentru a da declarații doar la cercetarea judecătorească în fața instanței, fiind preîntâmpinată de răspundere penală pentru darea declarațiilor false, iar declarațiile acesteia coroborează pe deplin cu probele prezentate instanței.

Instanța de apel nu s-a expus asupra raportului de expertiză nr. 38 din 14 martie 2013, potrivit căruia semnăturile de la numele contabilului șef a IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie - Rusu L., plasate câte una la fiecare dintre rubricile „specimenul de semnătură a delegatului”, „Contabil-șef” și „A primit” ale actelor – cererea privind prelungirea termenului de valabilitate la carduri din 25 martie 2009, cerere privind producerea cardurilor pentru cet. Miron M. și Stegorescu L., ordin de ieșire nr. 27934980, ordin de ieșire 27935006, ordin de ieșire nr. 28907788, delegația nr. 569831, delegația nr. 569832, delegația nr. 568733 și semnătura suspectă de la numele Stegorescu L. plasată la rubrica „semnătura deținătorului de card” a cererii nr. 540866 din 26.05.2009 au fost executate de numita Rusu L.

Concluziile expertului permit a conchide, că inculpata a avut posibilitatea reală de a utiliza cardurile, precum și că aceasta transmitea cardurile lui Madan N. Totodată, expertul a stabilit că textul cererii din numele Stegorescu L. a fost completat de Madan N. iar semnătura executată de inculpată, se constată cu certitudine că acestea au acționat cu intenție comună la comiterea infracțiunilor incriminate.

Nici asupra altor probe care dovedesc cu certitudine vina inculpatei în comiterea infracțiunilor incriminate, instanța de apel nu s-a expus și nu le-a dat o apreciere cuvenită, și anume: procesul-verbal de ridicare din 28.06.2012; procesul-verbal de examinare din 28.07.2012 prin care au fost examinate rulajele pe conturile de card deschise din numele cet. Cojocari T. cont de card nr. xxxxx; Cojocari A., cont de card nr. xxxxx; Ojog N. cont de card xxxxx; Miron M., cont de card nr. xxxxxx; Stegorescu L., cont de card nr. xxxxx; Madan N., cont de card nr. xxxxxx.

Potrivit informației examinate au fost stabilite zilele în care au fost extrase mijloacele bănești de pe carduri, precum și zilele în care au parvenit mijloacele bănești pe conturile de card, fiind stabilite și sumele pentru fiecare tranzacție în parte de pe fiecare card.

Din imaginile înregistrate la ATM-uri pot fi identificate două persoane de gen feminin, acestea, potrivit caracteristicilor și trăsăturilor fizice seamănă cu inculpata și Madan N.

Materialele actului reviziei, precum și anexele la aceasta confirmă metoda comiterii infracțiunii și anume introducerea datelor de identificare a persoanelor ce nu activau la IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie în listele electronice ce erau prezentate băncii.

Potrivit concluziei revizorului, s-a stabilit calcularea neargumentată a salariilor foștilor angajați.

Probele prezentate instanței, și anume declarațiile martorilor, în special a martorului Madan N., indică direct asupra metodei de sustragere utilizate la

comiterea infracțiunii și asupra inculpatei ca fiind autor al infracțiunii. Acuzarea consideră, că sustragerea este dovedită prin probele materiale administrate și anume prin cererile de deschidere a cardurilor (în special a cererii depuse din numele fostei contabile pe salarizare a IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie - Stegorescu L.), documentele ce confirmă primirea cardurilor bancare de către învinuită, imaginile de la ATM-urile SA „Banca de Economii” etc.

Metoda comiterii infracțiunii este determinată de specificul activității învinuitei în cadrul IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie. Astfel, inculpata în coautorat cu Madan N. au falsificat cererile privind deschiderea conturilor de card și eliberarea cardurilor bancare din numele cet. Cojocari T., Cojocari A., Stegorescu L. și Miron M., precum și semnăturile aplicate, acestea fiind dovedite prin rapoartele de expertiză care au confirmat, că scrisul și semnăturile din conținutul cererilor aparțin inculpatei și Madan N. Martorul Cojocari A. a confirmat, că nu a scris o astfel de cerere, iar celelalte cereri nu puteau fi întocmite de Cojocari T., Stegorescu L. și Miron M.

Madan N., iar ulterior și Rusu L. primeau cardurile bancare deschise din numele cet. Cojocari T., Cojocari A., Ojog N., Stegorescu L. și Miron M. și pin-codurile, le-au reținut, faptul reținerii fiind dovedit prin imaginile foto de la ATM-uri în care inculpata este surprinsă introducând în ATM-uri cardurile bancare deschise din numele persoanelor indicate mai sus.

Lunar Rusu L. și Madan N. extrăgeau de pe conturile de card deschise din numele lui Cojocari T., Cojocari A., Ojog N., Stegorescu L. și Miron M. bani în numerar. Faptul extragerii fiind confirmat prin probele acumulate în special prin rulajele bancare și imaginile foto de la ATM-urile, „Banca de Economii” SA. La demersul apărării expertul nu a putut formula o concluzie asupra corespunderii imaginilor, unul din motivele principale fiind prezentarea necorespunzătoare a materialului comparativ de către apărare.

Instanța de apel a omis sau a ignorat că inculpata anterior a fost condamnată pe infracțiune analogică de către Judecătoria Buiucani mun. Chișinău la 22.12.2010 în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani, infracțiunea fiind comisă tot cu folosirea situației de serviciu, în calitate de contabil, recunoscând vina pe deplin.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 16 februarie 2016 recursul ordinar declarat de procuror a fost admis, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2015 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a menționat că conform art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința

instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. În corespundere cu art. 385 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat. Conform art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1), 2), alin. (3) pct. 1), 3) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe. Partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată, descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Conform art. 467 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești definitive sânt obligatorii pentru toate persoanele fizice și juridice din țară și au putere executorie pe întregul teritoriu al Republicii Moldova.

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului sentinței, instanța de fond (*pct. 1. și 2. din decizie*):

a) mai întâi a constatat că inculpata este învinuită de săvârșirea infracțiunilor incriminate – circumstanță proprie unei sentințe de achitare, apoi a constatat că ea a comis faptele incriminate în rechizitoriu împreună cu Madan N. - circumstanță proprie unei sentințe de condamnare, ca în final să concluzioneze în mod divergent și absolut neclar că vinovăția ei în săvârșirea infracțiunii pe primul episod se confirmă parțial, iar acțiunile ei pe ambele episoade urmează a fi încadrate în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, ca cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită de două persoane, neindicând și elementul calificativ obligatoriu conținut în dispozitivul aceste norme de drept „*dacă fapta nu constituie o însușire*”;

b) nu a apreciat separat fiecare probă, inclusiv declarațiile martorilor, probele scrise, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept incriminate inculpatei în rechizitoriu, pe fiecare capăt de învinuire în parte, nu a indicat probele pe care și-a întemeiat concluziile și motivele pentru care a respins probele acuzării.

Mai mult, și-a asumat atribuții incompetente, neprevăzute de legea procesual-penală, de a reaprecia declarațiile lui Madan N. admise ca veridice într-o hotărâre judecătorească penală definitivă și irevocabilă.

c) a omis să se pronunțe asupra învinuirii pe baza art. 191 alin. (5) Cod penal, atât în partea descriptivă cât și în partea dispozitivă a sentinței.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile legale și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs a menționat că instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept, deoarece, potrivit părții descriptive a deciziei contestate (*pct. 4. din decizie*):

a) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile reprezentantului părții civile Taran A., martorilor Popușoi N., Negrescu E., Nuca I., Mihiu N., Raețchi E., Ojog N., Doagă G., probele scrise de la f.d. 1 v. 1, 224-239 v. 2, 119-120, 131-132 v.5, conturile de card, raportul de constatare tehnico – științifică nr.1501 din 21.04.2015, imaginile video;

b) nu a apreciat separat fiecare probă administrată pe caz din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept incriminate inculpatului în rechizitoriu, și nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acușării.

Mai mult, și-a asumat atribuții incompetente, neprevăzute de legea procesual-penală, de a reaprecia declarațiile lui Madan N. admise ca veridice într-o hotărâre judecătorească penală definitivă și irevocabilă.

Pe lângă aceasta, instanța de apel a acceptat, că inculpata activând în calitate de contabil-șef a semnat listele salariaților expediate la bancă și cererile pentru producerea cardurilor, dar a concluzionat în mod vădit divergent și neîntemeiat că acestea nicidecum nu-i demonstrează vina, or, listele și cererile în cauză se refereau la 5 persoane neangajate în Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, inculpata fiind în cunoștință de cauză.

c) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acușării și a părții vătămate, inclusiv cele reproduse la pct. **3.1, 3.2, 5.** din prezenta decizie;

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile acușării și a părții vătămate, că recursul ordinar este întemeiat.

Dat fiind, că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1)

pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, s-a impus soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2016 apelul declarat de avocatul Rîhlea Vasile în numele inculpatei Rusu Liliana a fost respins ca fiind nefondat.

Au fost admise apelurile declarate de procuror și de reprezentantul părții civile, Spitalul de Traumatologie și Ortopedie, casată sentința, inclusiv în baza art. 409 alin. (2) CPP pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

S-a încetat procesul penal de învinuire a inculpatei, Rusu Liliana, în săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (2), 44, 196 alin. (4) Cod penal, și art. 42 alin. (2), 44, 196 alin. (4) Cod penal și a fost liberată de răspundere penală în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

S-a admis în principiu acțiunea civilă înaintată de Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, urmînd ca asupra cuantumului prejudiciului material care urmează a fi încasat din contul inculpatei Rusu Liliana, să hotărască instanța civilă.

În contextul mijloacelor de probă analizate și verificate, instanța de apel a constatat că inculpata, Rusu Liliana, activînd în calitate de contabil-șef în cadrul Instituției Medico Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” în coautorat cu Madan Nadejda, avînd intenția de a cauza daune materiale Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie, au introdus în listele cererilor comune ale salariaților privind eliberarea cardurilor bancare de către SA Banca de Economii, datele de identificare ale cinci persoane, care nu activau în cadrul Spitalului și/sau care nu au primit fizic carduri bancare și anume: Stegorescu Liubov - eliberată din funcția de contabil la 06.02.2004 prin ordinul nr. 7; Miron Maria - exclusă din lista statelor în baza certificatului de deces xxxx nr. xxxx la 01.05.2006; Cojocari Tudor concediat din funcția de grădinar la 08.11.2007 prin ordinul nr. 86; Cojocari Anna - concediată din funcția de grădinar la 24.12.2007 prin ordinul nr. 98 și Ojog Nadejda - concediată din funcția de operator la 27.12.2006.

Datele referitoare la listele salariaților Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie, precum și la salariile aferente erau stocate în programul electronic „Fox — Pro”, informația din acest program fiind transmisă lunar către BC „Banca de Economii”, pentru transferul la card a salariilor angajaților.

Avînd spre administrare și dispunînd de parola programului enunțat, Madan Nadejda introducea în varianta electronică a listei numele angajaților sus-numiți,

care nu mai activau la acel moment în cadrul Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie, nume care pe suportul material al listei lipseau. Ulterior, Rusu Liliana asigura transmiterea listelor date către BC „Banca de Economii” SA în vederea efectuării transferurilor la card a salariilor.

După transferarea banilor pe cardurile bancare, Madan Nadejda extrăgea sumele în numerar de la bancomate.

În aceste circumstanțe, de către Rusu Liliana, în coautorat cu Madan Nadejda pentru anul 2007 au fost create condiții în vederea transferării nelegitime pe conturile de card bancar a sumei totale de 114 811, 56 lei, și anume pe numele lui:

- Cojocari Tudor, cont de card nr. xxxxx - 36 369 lei;
- Cojocari Anna, cont de card nr. xxxxx – 34 316 lei;
- Ojog Nadejda, cont de card nr. xxxxx – 44 126,56 lei.

Pentru anul 2008 de către Rusu Liliana, în coautorat cu Madan Nadejda au fost create condiții în vederea transferării nelegitime pe conturile de card bancar a sumei totale de 212 433 lei, și anume pe numele următoarelor persoane:

- Cojocari Tudor, cont de card nr. xxxxx - 80 622, 50 lei;
- Cojocari Anna, cont de card nr. xxxxx - 74 203,23 lei;
- Ojog Nadejda, cont de card nr. xxxxx – 57 606,75 lei.

Pentru anul 2009 de către Rusu Liliana, în coautorat cu Madan Nadejda au fost create condiții în vederea transferării nelegitime pe conturile de card bancar a sumei totale de 361 499, 22 lei, și anume pe numele următoarelor persoane:

- Cojocari Tudor, cont de card nr. xxxxx - 114 706, 06 lei;
- Cojocari Anna, cont de card nr. xxxxx - 119 243, 20 lei;
- Miron Maria, cont de card nr. xxxxx - 59 226, 36 lei;
- Stegorescu Liubov, cont de card nr. xxxxx - 68 323, 60 lei.

Astfel, în perioada 01.01.2007 - 21.12.2009, Rusu Liliana a cauzat Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie daune în proporții deosebit de mari în sumă de 686662,89 lei.

La fel, inculpata Rusu Liliana în coautorat cu Madan Nadejda și acționând cu intenție comună în perioada anilor 2007 - 2009, activând în calitate de contabil șef a creat condiții în vederea calculării ilegale a salariului pe numele și pe contul de card al foștilor angajați ai Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie: Cojocari Tudor, Cojocari Anna, Ojog Nadejda, Miron Maria și Stegorescu Liubov, care nu erau angajați în cadrul instituției medicale date, prin introducerea în liste a numelor acestor persoane și prezentând listele în fiecare lună, în perioada indicată, către BC „Banca de Economii” SA, care deservea instanța nominalizată, au provocat impozitarea neargumentată a salariilor acestora.

În rezultatul acestor acțiuni, prin defalcarea din bugetul Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie a sumelor aferente impozitului pe venit, primelor de

asigurare obligatorie în medicină și contribuțiilor individuale de asigurare obligatorie pentru persoanele sus-indicate, instituției în cauză i-a fost cauzat un prejudiciu în sumă de 175420,61 lei.

Astfel, prin înșelăciune și abuz de încredere Rusu Liliana și Madan Nadejda i-au cauzat Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie daune în proporții deosebit de mari.

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (2), 44, 196 alin. (4) Cod penal, și art. 42 alin (2), 44, 196 alin. (4) Cod penal.

În cadrul instanței de apel, inculpata, Rusu Liliana, nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor săvârșite și a susținut declarațiile date la faza urmăririi penale și în prima instanță. În plus, aceasta a declarat că nu a semnat nici o cerere pentru deschiderea cardului pe numele cet. Stegărescu Liubov, cererea în cauză fiind scrisă și semnată de Nadejda Madan.

Necătfînd la faptul că inculpata, Rusu Liliana, nu și-a recunoscut vina, instanța de apel a constatat că vinovăția inculpatei, Rusu Liliana, în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (2), 44, 196 alin.(4) Cod penal, și art. 42 alin. (2), 44, 196 alin.(4) Cod penal - și anume, „Cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire” se confirmă și prin următoarele probe pertinente, conchidente, utile și veridice ce coroborează între ele, și anume: declarațiile reprezentantului părții civile, Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, directorul Taran Anatolie, declarațiile martorilor: Popușoi Neonila, Negrescu Evdochia, Nuca Ilie, Mihul Nicolae, Raețchi Elena, Ojog Nadejda, Cojocari Anna, Doagă Gabriela, Madan Nadejda.

Astfel, ca urmare a cercetării totalității probelor administrate la prezenta cauză penală, instanța de apel a conchis că referitor la învinuirea adusă inculpatei, Rusu Liliana în baza art. 191 alin.(5) Cod penal nu a fost demonstrată vinovăția ultimei, în pofida acestui fapt în acțiunile Lilianeii Rusu în partea acestei învinuiri sunt prezente elementele componentei infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 44, 196 alin.(4) Cod penal. Din aceste considerente, instanța de apel a conchis asupra faptului că acțiunile inculpatei referitor la primul episod, urmează a fi reîncadrate în baza art. 196 alin. (4) Cod penal. De asemenea, prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpatei, Rusu Liliana în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, pe episodul încadrat de acuzare în baza art. 42 alin. (2), 44, 196 alin. (4) Cod penal.

În consecință, la cazul dedus judecătii, instanța de apel a menționat că nu s-a dovedit vinovăția inculpatei Rusu Liliana în instanța de apel în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin.(5) Cod penal, iar acțiunile inculpatei, Rusu Liliana, pe faptul cauzării Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie a unor daune în

proporții deosebit de mari în sumă de 686662,89 lei în perioada 01.01.2007 - 21.12.2009 urmează a fi reîncadrate în baza art. 42 alin. (2), 44, 196 alin. (4) Cod penal, cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.

Totodată, instanța de apel a reținut că, pe parcursul examinării prezentei cauze penale, s-a stabilit că inculpata, Rusu Liliana a comis faptele imputate în perioada 01.01.2007 - 21.12.2009. Astfel, luând în calcul prevederile art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal instanța de apel a constatat că, a expirat termenul pentru tragere la răspundere penală la data de 21 decembrie 2014.

8. Hotărârile judecătorești au fost atacate cu recursuri ordinare de către :

8.1. Procuror prin care indicând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2016, în partea reîncadrării acțiunilor inculpatei de la art. 42 alin. (2), 44, 191 alin. (5) Cod penal, în baza art. 42 alin. (2), 44, 196 alin. (4) Cod penal, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat următoarele motive :

- la pronunțarea deciziei de reîncadrare a acțiunilor inculpatei Rusu Liliana, instanța de apel a reținut că, procurorul nu a prezentat instanței de apel nici o probă, care ar dovedi faptul că Rusu Liliana, prin coautorat cu Madan Nadejda au sustras de la Spitalului Clinic Traumatologie și Ortopedie în perioada 01.01.2007-21.12.2009 a sumei totale de 686 662,89 lei;

- greșită este poziția instanței de apel, deoarece conform învinuirii aduse inculpatei pe art. art. 42 alin. (2), 44, 191 alin. (5) Cod penal, Rusu Liliana, în coautorat cu Madan Nadejda, având intenția comună de a sustrage bunurile IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie au introdus în listele cererilor comune ale salariaților privind eliberarea cardurilor bancare de către SA „Banca de Economii”, datele de identificare ale unor persoane care nu activau în cadrul Spitalului și/sau care nu au primit fizic carduri bancare și anume: Stegorescu Liubov - eliberată din funcția de contabil la 06.02.2004 prin ordinul nr. 7; Miron Maria - exclusă din lista statelor în baza certificatului de deces xxxx nr. xxxx la 01.05.2006; Cojocari Tudor - concediat din funcția de grădinar la 08.11.2007 prin ordinul nr. 86; Cojocari Anna - concediată din funcția de grădinar la 24.12.2007 prin ordinul nr. 98 și Ojog Nadejda - concediată din funcția de operator la 27.12.2006;

- necătând la argumentele prezentate de acuzare, instanța de apel eronat a apreciat critic declarațiile martorului Madan Nadejda, precum și a pus la îndoială aprecierile date de către instanța de judecată, care la 22.12.2014 a emis sentința de condamnare a inculpatei Madan Nadejda conform art.191 alin. (5) Cod penal, sentință rămasă definitivă și irevocabilă;

- instanța de apel a ignorat ca probă și nu s-a expus în coraborare cu întreg cumulul de probe, respectiv nu i-a dat o apreciere cuvenită raportului de expertiză nr. 38 din 14.03.2013 (vol. I f.d. 182-191). Potrivit concluziilor expertului formulate în cadrul raportului de expertiză nr. 38 din 14.03.2013 s-a stabilit că: semnăturile de la numele contabilului șef a spitalului de traumatologie Rusu Liliana, plasate câte una la fiecare dintre rubricile „specimentul de semnătură a delegatului”, „Contabil-șef” și „A primit” ale actelor - cererea privind prelungirea termenului de valabilitate la carduri din 25.03.09, cerere privind producerea cardurilor pentru cet. Miron Maria și Stegorescu Liubov, ordin de ieșire nr. 27934980, ordin de ieșire nr. 27935006, ordin de ieșire nr. 28907788, delegația nr. 569831, delegația nr. 569832, delegația nr. 568733 și semnătura suspectă de la numele Stegorescu Liubov plasată la rubrica „semnătura deținătorului de card” a cererii nr. 540866 din 26.05.2009 au fost executate de inculpata Liliana Rusu;

- nici asupra altor probe instanța de apel nu s-a expus și nu le-a dat o apreciere cuvenită care, dovedesc cu certitudine vina inculpatei Rusu Liliana în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), 44, 191 alin.(5) Cod penal, cum ar fi : procesul verbal de ridicare din 28.06.2012 (vol. I f.d. 27); procesul verbal de examinare din 28.07.2012 prin care au fost examinate rulajele pe conturile de card deschise din numele cet. Cojocari Tudor cont de card nr. xxxxx; Cojocari Anna, cont de card nr. xxxxx; Ojog Nadejda, cont de card nr. xxxxx; Miron Maria, cont de card nr. xxxxx; Stegorescu Liubov, cont de card nr. xxxxx; Madan Nadejda, cont de card nr. xxxxx (vol. 1 f.d. 28-45); procesul verbal de ridicare din 17.09.2012 (vol. I f. d. 46); procesul verbal de examinare din 18.09.2012, prin care au fost examinate înregistrările imaginilor foto de la ATM-urile instituției financiare „Banca de Economii” SA referitoare la operațiunile efectuate de pe cardurile bancare rulajele deschise din numele cet. Cojocari Tudor cont de card nr. xxxxx; Cojocari Anna, cont de card nr. xxxxx; Ojog Nadejda, cont de card nr. xxxxx; Miron Maria, cont de card nr. xxxxx; Stegorescu Liubov, cont de card nr. xxxxx, conținute pe purtătorul de informație DVD-R de model „RIDATA” cu capacitatea de 4,7 Gb, pe care informația în cauză, a fost transferată de pe purtătorul de informație CD-R de model „Memorex”, ultimul fiind anexat la cauza penală nr. 2011036398. (vol. I f.d. 47-55); procesul verbal de examinare din 19.09.2012, prin care au fost examinate delegațiile seria AT nr. 569831 din 30.03.2009, scria AT nr. 569832 din 10.04.2009, seria AT nr. 569833 din 10.06.2009, delegația seria AT nr. 569834 din 10.06.2009, delegația seria AT nr. 569279 din 06.08.2007, ordin de ieșire nr. 18084425 din 06.08.2007, ordin de ieșire nr. 28908289 din 01.06.2009, ordin de ieșire nr. 27934980 din 30.03.2009 cu anexă, ordin de ieșire nr. 27935006 din 30.03.2009, ordin de ieșire nr. 28907788 din 01.06.2009.(vol. I f.d. 57-63); procesul verbal de examinare din 03.07.2012 cu anexe, prin care au fost examinate cererile nr. 365897,

nr. 365894, nr. 540866, nr. 540860, chestionar pentru client Miron Maria, chestionar pentru client Stegorescu Liubov, cererea privind prelungirea termenului de valabilitate la carduri din 25.03.2009, 2 cereri privind producerea cardurilor întocmită din numele IMSP SCTO. (vol. I f.d. 67-75); procesul verbal de ridicare din 17.09.2012, prin care a fost ridicată informația privind rulajele pe contul de card deținut de învinuita Rusu Liliana la „Banca de Economii” SA (recunoscută și anexată la cauza penală prin ordonanța procurorului din 22 februarie 2013) (vol. I f.d. 96); procesul verbal de ridicare din 21.11.2012 (vol. I f.d. 109); procesul verbal de examinare din 28.07.2012 cu anexe, prin care au fost examinate rulajele pe conturile de card deschise din numele cet. Cojocari Tudor cont de card nr. xxxxx; Cojocari Anna, cont de card nr. xxxxx; Ojog Nadejda, cont de card nr. xxxxx; Miron Maria, cont de card nr. xxxxx; Stegorescu Liubov, cont de card nr. xxxxx; Madan Nadejda, cont de card nr. xxxxx (vol. I f. d. 110-151); raportul de expertiză nr. 530 din 14.09.2012. (vol. I, f. d. 76-89); actul reviziei economico financiare tematice efectuat la IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie din 25.05.2011 efectuate de către controlorul revizor superior Colac Tatiana. (vol. I f.d. 13-20);

- la fel instanța de apel a omis sau a ignorat faptul că Rusu Liliana anterior a fost condamnată pentru infracțiune analogică de către Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din 22.12.2010 în baza art.196 alin.(4) Cod penal, la 3 ani închisoare cu suspendare pe un termen de probă de 2 ani. Infracțiunea dată inculpata a comis-o deasemenea cu folosirea situației de serviciu (contabil), care a recunoscut-o pe deplin, sentința rămânând definitivă;

- astfel, hotărârea instanței de apel emisă pe caz este pripită și neîntemeiată în partea reîncadrării acțiunilor inculpatei Rusu Liliana de la art. 42 alin. (2), 44, 191 alin. (5) Cod penal, în baza art. 42 alin. (2), 44, 196 alin. (4) Cod penal, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar.

8.2. Inculpata Rusu Liliana, prin care indicând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărârilor judecătorești, cu achitarea ei din lipsa elementelor infracțiunii.

În motivarea cererii de recurs, recurenta a invocat următoarele motive :

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârile atacate nu cuprind motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârilor, instanțele au admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluțiile; și nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- instanța de apel și cea de fond corect au stabilit că pe parcursul examinării cauzei penale nu s-a probat faptul sustragerii de către inculpata Rusu Liliana, a mijloacelor bănești transferate nelegitim pe conturile de card bancar pe numele

Cojocari Tudor, Stegorescu Liubov, Miron Maria, Cojocari Anna și Ojog Nadejda;

- astfel lipsa însușirii mijloacelor bănești de către Rusu Liliana este probată prin raportul de expertiză nr.1280 din 15.07.2014, prin care s-a conchis că nu este posibil de stabilit dacă pe imaginile prezentate pe un „CD,, (DVD) din plicul nr.1 în mapele: foto - Cojocari Ana - august-13.08.08; foto - Cojocari Ana - 2009 - iulie - 01.07.09; foto - Ojog Nadejda - iunie - 02.06.08; foto - Ojog Nadejda - august - 13.08.08; foto - Cojocari Tudor- august -1.08.08, este reprezentată Rusu Liliana, a.n. 1980. sau o altă persoană;

- de asemenea, just instanța de apel a stabilit că Rusu Liliana a fost încadrată în funcția de contabil șef în cadrul Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie prin Ordinul directorului general al acestei instituții, Mihul Nicolae la data de 26.11.2003 și a fost eliberată din funcția de contabil - șef în baza art. 86 alin. (1) lit. h) al Codului Muncii conform Ordinului nr.6S la data de 21.12.2009;

- instanța de apel just a reținut că nu s-a dovedit că Rusu Liliana asigura transmiterea listelor date către BC „Banca de Economii, SA în vederea efectuării transferurilor la card a salariilor,, (pct.58 din decizie). Ca apoi totuși, neîntemeiat să constate că aș fi creat condiții în vederea transferării nelegitime pe conturile de card bancar, în perioada anilor 2007-2009, a sumei de bani de 686662.89 lei, ceea ce e divergent constatărilor juste anterioare cu referire la faptul că nu am comis în anul 2010 nici una din infracțiunile incriminate;

- mai mult, atât instanța de fond, cât și cea de apel corect au apreciat critic declarațiile martorului Madan Nadejda;

- Madan Nadejda, până la pronunțarea sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 22.12.2012, în privința ei și obținerea unei pedepse favorabile nonprivative de libertate, nu a declarat nici odată împotriva inculpatei și nu există nici o probă în acest sens și numai în acest dosar fiind deja audiată în calitate de martor a făcut declarații nefondate împotriva inculpatei;

- în pofida celor constatate, de către instanțele de judecată, în favoarea inculpatei, instanța de apel a considerat neîntemeiat că ar fi comis infracțiunea de cauzare de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire;

- or, din moment ce s-a constatat că Madan Nadejda a depus declarații contradictorii și neveridice, nici o probă în materialele cauzei penale nu dovedesc cert vinovăția inculpatei în cele încriminate, nici de comiterea delapidării, nici de cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie însușire;

- astfel, hotărârile atacate nu cuprind motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârilor;

- Madan Nadejda era subalterna inculpatei, cu declarațiile căreia categoric nu este de acord. Executarea eliberării salariului era atribuția contabilului Madan Nadejda. Nu era în obligațiile funcționale ale inculpatei să o verifice pe Madan Nadejda;

- declarațiile inculpatei sunt confirmate și prin declarațiile martorilor audiați Mihul Nicolae, Taran Anatolie, Popușoi Neonila, Negrescu Evdochia, Nuca Ilie;

- instanța de apel și cea de fond s-au limitat doar să enumere probele materiale din materialele cauzei penale, fără însă a le da vreo apreciere, limitându-se doar în a le plagia din rechizitoriu;

- instanța de apel, contrar prevederilor art.19 alin. (1) și 26 alin.(3) Cod de procedură penală, a fost subiectivă și părtinitoare părții acuzării, în detrimentul dreptului de apărare a inculpatei;

- în acțiunile lui Rusu Liliana lipsesc elementele infracțiunii de delapidare sau cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari, care nu constituie însușire, și anume a laturii obiective și a celei subiective - vinovăției.

9. Asupra recursurilor declarate, directorul al IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, Vetrilă Viorel a depus referință prin care a solicitat admiterea recursului procurorului, casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25.04.2016, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată. La fel, s-a solicitat ca instanța de apel să fie obligată să examineze cererea privind recuperarea prejudiciului cauzat prin infracțiune, depusă în instanța de judecată de partea civilă, Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie la 19 iulie 2013 și să fie respins recursul ordinar depus de inculpata Rusu Liliana, ca fiind ilegal și fără de temei juridic.

10. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 08 noiembrie 2016 recursurile au fost admise, casată total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2016, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Colegiul penal lărgit a constatat, că prevederi art. 414 Cod de procedură penală, deși sânt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel.

10.1. Verificând criticile expuse în recursul declarat de procuror, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit a constatat, că acestea sânt întemeiate, deoarece instanța de apel la judecarea cauzei nu a examinat sub toate aspectele și nu a dat răspuns la motivele esențiale invocate în apelul procurorului în ordine de apel.

Instanța de recurs a statuat asupra acestor concluzii în urma analizei hotărârii judecătorești contestate, în raport cu motivele invocate de procuror în apel (vol. III, f.d. 50-55) în prezenta speță, unde au fost invocate în instanța de apel.

În opinia Colegiului penal lărgit, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor enunțate în apelul procurorului, sau s-a pronunțat superficial fără o

motivare clară ce ar putea răsturna soluția adoptată de instanța de apel și afecta temeinicia acestei hotărâri.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs a reiterat că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil, iar potrivit considerentelor CEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznețov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

Așadar, în decizia sa instanța de apel urma să analizeze argumentele importante invocate de procuror în apel, motivându-și temeiurile de fapt și de drept, ce conduc la admiterea sau la respingerea fiecăruia din aceste motive invocate de procuror. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cer prevederile art. 435 Cod de procedură penală, întrucât o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit a constatat că instanța de apel nu și-a motivat soluția adoptată în conformitate cu dispozițiile legale și nu a dat răspuns la motivele din apelul procurorului, alegațiilor de bază invocate de către procuror, care în opinia lui au importanță în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Alt aspect pe care Colegiul penal lărgit l-a considerat că necesită a fi nominalizat la analiza hotărârii contestate, este faptul ignorării indicațiilor stipulate de instanța ierarhic superioară, de către instanța de apel. Astfel, Colegiul penal lărgit a atestat că, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 16 februarie 2016, a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, în prezenta speță, fiind casată total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. La adoptarea soluției sale Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție a indicat explicit că: *„La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată”*.

Analizând textul deciziei instanței de apel din 25.04.2016, Colegiul penal lărgit a atestat faptul ignorării prevederilor art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, unde este stipulat că „pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sânt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului”.

În esență, Colegiul penal lărgit menționează că motivarea instanței de apel este contradictorie, stabilind acțiunile comune și intenția comună de îmbogățire a subalternei sale – Madan Nadejda, instanța de apel nu a constatat însușirea ilegală a

banilor de către inculpata Rusu Liliana, ce nu a putut fi acceptată de către instanța de recurs ordinar, în speța dată.

11. Prin decizia Curții de apel Chișinău din 25 aprilie 2017, au fost admise apelurile declarate de procuror și de partea civilă Spitalul de Traumatologie și Ortopedie din municipiul Chișinău, sentința casată total, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Rusu Liliana a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 44, 191 alin. (5) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă cu închisoare pe un termen de 8 ani și 6 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Totodată a fost încetat procesul penal în baza art. 42 alin. (2), 44, 196 alin. (4) Cod penal privind-o pe Rusu Liliana în temeiul intervenirii prescripției tragerii la răspundere penală. S-a admis acțiunea civilă și s-a dispus încasarea de la Rusu Liliana în beneficiul IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, mun. Chișinău suma de 879 583,5 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului material produs prin infracțiuni.

S-a respins ca fiind nefondat apelul declarat de avocatul Rîhlea Vasile și de inculpata Rusu Liliana.

11.1 În motivarea soluției adoptate, în privința apelurilor procurorului și a reprezentantului părții civile, instanța de apel a constatat că vinovăția inculpatei Rusu Liliana s-a dovedit cu certitudine. Reapreciind probele administrate și enumerate în decizie (f.d. 207 -211 vol. IV), instanța de apel a menționat că s-a constatat că inculpata Rusu Liliana, în calitate de contabil șef al IMSP SCTO, în coautorat cu Madan Nadejda, în perioada din 01.01.2007 până la 06.05.2010, prin înșelăciune și abuz de încredere a însușit ilegal bani în valoare totală de 700 944, 29 lei, astfel prejudiciind IMSP Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie cu o pagubă în proporții deosebit de mari. La fel se confirmă și faptul că inculpata în coautorat cu Madan Nadejda în perioada anilor 2007 – 2010 prin înșelăciune și abuz de încredere a cauzat IMSP Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie daune materiale în valoare totală de 178 639,21 lei, fără a le însuși.

La fel, instanța de apel a constatat conform expertizei grafoscopice (f.d. 255 – 260 vol. II) că semnăturile aplicate pe documentele bancare aparțin anume inculpatei Rusu Liliana.

Instanța de apel, a menționat că faptul extragerii de pe conturile de card deschise pe numele lui Cojocari Tudor, Cojocari Anna, Ojog Nadejda, Stegărescu Liubov și Miron Maria a fost fixat prin imaginile foto de la ATM-uri pe care apare inculpata Rusu Liliana și Madan Nadejda.

Cu referire la faptul că inculpata nu își recunoaște vina, instanța de apel statutează că este o versiune prin care urmărește scopul evitării răspunderii penale.

Mai mult, instanța de apel a calificat faptele reținute în sarcina inculpatei Rusu

Liliana conform art. 42 alin. (2), 44, 191 alin. (5) Cod penal – participație la delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală în proporții deosebit de mari a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu folosirea situației de serviciu și conform art. 42 alin. (2), 44, 196 alin. (4) Cod penal – participație la cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere.

Instanța de apel a conchis că, temei pentru aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege nu s-a constatat în urma examinării speței date în conformitate cu art. 7, 61, 75 Cod penal.

Cu privire la acțiunea civilă înaintată de directorul general al IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, instanța de apel a conchis că temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă au fost dovedite și respectiv admise.

Instanța de apel a constatat conform încheierii din 17 octombrie 2013 (f.d. 196 – 197 vol. II) IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie a fost recunoscut în calitate de parte civilă.

Cu privire la apelul avocatului și inculpatei Rusu Liliana, instanța de apel a respins ca nefondat motivul invocat precum că procesul – penal s-a desfășurat cu încălcarea normelor de procedură penală, pe motiv că urmărirea penală s-a desfășurat cu respectarea procedurii, mai mult la terminarea urmăririi penale, atât inculpata cât și avocatul său nu a invocat nimic despre nulitatea actelor procedurale efectuate, ceea ce instanța de apel a prezumat că inculpata și avocatul său au fost de acord cu legalitatea actelor procedurale.

La fel, instanța de apel nu a constatat încălcări ce țin de judecata din prima instanță, rapoartele de expertiză nr. 1280 și 1258 s-au efectuat în conformitate cu prevederile art. 142 – 145, 149 – 151 Cod de procedură penală, concluziile fiind clare și temeinice, astfel instanța de apel nu a constatat motive pentru efectuarea unei expertize suplimentare sau repetate, astfel instanța de apel a respins ca fiind nefondate motivele ce vizează inadmisibilitatea rapoartelor de expertiză.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondate motivele ce vizează cererea de achitare pe motiv că probele administrate, verificate de către instanța de apel și re-apreciate dovedesc cu certitudine săvârșirea de către inculpata Rusu Liliana a infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (2), 44, 191 alin. (5) Cod penal și art. 42 alin. (2), 44, 196 alin. (4) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că sentința atacată nu cuprinde analiza și evaluarea completă, obiectivă în privința episodului din 01.01.2007 – 06.05.2010, a mijloacelor de probe, sub aspectul aprecierii probelor și calificării faptelor, astfel instanța de apel a constatat că prima instanță nu a acordat deplină eficiență dispozițiilor articolelor 7, 101 și 384 Cod de procedură penală, pe motiv că conform probatoriului administrat s-a dovedit incontestabil vinovăția inculpatei în săvârșirea

infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (2), 44, 191 alin. (5) Cod penal, cât ține de episodul din anii 2007 – 2010, instanța de apel a considerat că a fost stabilită corect starea de fapt și de drept în baza art. 42 alin. (2), 44, 196 alin. (4) Cod penal.

12. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Catană Eugeniu în numele inculpatei Rusu Liliana solicitând casarea integrală a deciziei din 25.04.2017 în temeiul intervenirii prescripției tragerii la răspundere penală și a sentinței din 17.02.2014 ca fiind neîntemeiată și ilegală cu dispunerea achitării inculpatei Rusu Liliana din lipsa elementelor infracțiunii invocând temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală.

Cu privire la decizia instanței de apel din 25.04.2017, avocatul Catană Eugeniu a menționat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor invocate în apelurile declarate și anume că participarea lui Rusu Liliana la sustragerea banilor de la IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie nu este dovedită, mai mult, inculpata din decembrie 2009 nu mai activează în IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie.

Nu s-a dat o apreciere critică declarațiilor martorului Madan Nadejda pe motiv că Madan Nadejda este persoană cointereseată pentru condamnarea inculpatei Rusu Liliana.

Procurorul intenționat și artificial a disjungat materialele anchetei în privința contabilei Madan Nadejda, pentru ca ultima să susțină acuzațiile procurorului.

Probele puse la baza hotărârii de condamnare n-au fost apreciate corect.

Afirmațiile instanței de apel că, vinovăția lui Rusu Liliana se confirmă prin depozițiile martorilor audiați în ședința de judecată și în special de declarațiile martorului Madan Nadejda este o apreciere eronată.

Declarațiile martorilor nu servesc ca probe de a concluziona că Rusu Liliana a comis delapidarea surselor financiare de la IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie.

Prin înregistrările imaginilor foto este clar că banii au fost ridicați de Madan Nadejda și nu de inculpata Rusu Liliana.

Concluzia din raportul de expertiză nr. 38 din 14.03.2013 precum că semnăturile din numele contabilului șef a Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie au fost executate de Rusu Liliana nu confirmă vina acestia în comiterea crimei de sustragere a banilor.

Instanța de apel n-a făcut o apreciere a probelor, s-a limitat doar a le enumera.

13. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

La caz, din conținutul recursului declarat de avocatul Catană Eugeniu în numele inculpatei se constată că acesta invocă drept temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că, de fapt, recurentul contestă modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerând că acestea sunt insuficiente și nu dovedesc cu certitudine că fapta incriminată în actul de învinuire a fost comisă de către inculpată.

Verificând materialele dosarului, în raport cu criticele invocate de recurent în recursul declarat, Colegiul penal ajunge la concluzia că la judecarea apelului instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă în partea condamnării lui Rusu Liliana în baza art. 42 alin. (2), 44, 191 alin. (5), art. 42 alin. (2), 44, 196 alin. (4) Cod penal, care este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în speța dată.

La fel, Colegiul penal menționează că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care cuprinde temeiurile ce au dus la adoptarea soluției expuse în pct. 11.1 din prezenta decizie.

Mai mult, din materialele dosarului rezultă, că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinenței și concludenței, atât cele ale apărării, cât și cele ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Rusu Liliana de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (2), 44, 191 alin. (5), art. 42 alin. (2), 44, 196 alin. (4) Cod penal să fie una legală și întemeiată, care se menține și de instanța de recurs.

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate. Prin urmare, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către avocatul Catană Eugeniu și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată.

Cu referire la temeiul invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, ce prescrie că „nu au fost întrunite elementele infracțiunii”, precum și criticile recurentului care cad sub incidența acestui temei, „că în acțiunile inculpatei lipsesc latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunilor, deoarece nu

demonstrează faptul însușirii, sustragerii de către aceasta a careva bunuri”, Colegiul penal reține că sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acțiuni și prejudiciu).

Colegiul penal constată că instanța de apel a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală și corect a analizat declarațiile inculpatei, reprezentantului persoanei juridice Taran Anatolie - directorul IMPS Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, a martorilor Popușoi Neonila, Negrescu Evdochia, Nuca Ilie, Mihul Nicolae, Raețchi Elena, Ojog Nadejda, Cojocari Ana, Doagă Gabriela, Madan Nadejda și probele materiale scrise, în urma la ce a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de instanța de apel referitor la vinovăția inculpatei, expusă în decizie (f.d.207-211, vol.IV), considerînd că argumentele apărării cu privire la nevinovăția inculpatei nu și-au găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești.

La acest capitol, Colegiul penal menționează că, prezența în acțiunile inculpatei atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunilor imputate, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestor infracțiuni, au fost demonstrate prin probe descrise în decizia instanței de apel, acumulate la faza urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor de judecată a instanței de apel.

Instanța de recurs, fără a reitera întreaga motivare a instanței de apel, pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, conchide asupra legalității și temeiniciei concluziilor instanței de apel, care a constatat existența faptei și vinovăției inculpatei Rusu Liliana de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (2), 44, 191 alin. (5), art. 42 alin. (2), 44, 196 alin. (4) Cod penal, fiind stabilite în cauză toate elementele constitutive ale participăției la delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală în proporții deosebit de mari a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu folosirea situației de serviciu, cât și participăția la cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere.

Astfel, instanța de apel s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și de drept relevante și și-a motivat concluziile prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ceea ce contrazic argumentele aduse de recurent.

Ce ține, de motivul invocat de recurent, referitor la faptul că la baza sentinței de condamnare au fost puse declarațiile martorului Madan Nadejda, care este

persoană cointereseată pentru condamnarea inculpatei Rusu Liliana, Colegiul penal îl consideră ca o opinie subiectivă a recurentului, deoarece martorul Madan Nadejda, înainte de începerea audierii acesteia în ședința de judecată a primei instanțe, a fost preîntâmpinată de răspunderea ce o poartă în conformitate cu legislația penală, în conformitate cu art. 312 -313 Cod penal, pentru depunerea de declarații mincinoase sau refuzul de a face declarații, fiind respectată astfel procedura de audiere a martorului, prevăzută la art. 370 Cod de procedură penală. În aceste condiții, instanța de apel corect a constatat veridicitatea acestor declarații, din moment ce acestea au fost confirmate și fiind în coroborare cu celelalte probe administrate la cauza penală.

Cât privește alegațiile avocatului Catană Eugeniu precum că din concluzia raportului de expertiză nr. 38 din 14.03.2013, nu se confirmă vina inculpatei în comiterea crimei de sustragere a banilor și anume semnăturile din numele contabilului șef a Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie, au fost executate de Rusu Liliana, instanța de recurs o consideră vădit neîntemeiată, dat fiind că, la materialele cauzei este raportul de expertiză nr. 38 din 14.03.2013 (f.d. 182-190, vol.I), și reieșind din concluziile expertului sa constatat că, semnăturile de la numele contabilului șef a spitalului de traumatologie - Rusu Liliana, plasate câte una la fiecare dintre rubricile „specimentul de semnătură a delagatului”, „Contabil șef” și „A primit” ale actelor – cererea privind prelungirea termenului de valabilitate la carduri din 25.03.2009, cererea privind producerea cardurilor pentru cet. Maria Miron și Liubov Stegorescu, ordin de ieșire nr. 27934980, ordin de ieșire nr. 27935006, ordin de ieșire nr. 28907788, delegația nr. 569831, delegația nr. 569832, delegația nr. 568733 și semnătura suspectă de la numele Liubov Stegorescu plasată la rubrica „semnătura deținătorului de card” a cererii nr. 540866 din 26.05.2009 au fost executate de către Rusu Liliana.

Astfel, Colegiul penal apreciază că, instanța de apel a făcut o analiză amplă a probelor acumulate în cauză, acestea primind apreciere la justa lor valoare, concluziile instanței de apel rezultă din materialul factologic acumulat în cauză.

Colegiul penal specifică că nerecunoașterea vinovăției de către Rusu Liliana de cele imputate pe tot parcursul judecării cauzei, nu presupune și nu echivalează cu achitarea ei, așa cum pretinde acesta, mai mult aceasta fiind apreciată drept o tactică a apărării aplicată de recurent, deoarece există probe pertinente și concludente, care, în ansamblu cu circumstanțele cauzei, dovedesc cu certitudine existența faptului participativ la delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală în proporții deosebit de mari a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu folosirea situației de serviciu, cât și participativ la cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere.

În același sens, cu referire la motivul invocat de recurent, precum că „instanța de apel a ignorat prevederile art. 8 alin. (1) Cod de procedură penală, și anume,

nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa”, Colegiul penal conchide că aceasta constituie o opinie subiectivă și nu se confirmă, deoarece din materialele cauzei penale rezultă că în cadrul procesului penal în speța dată, au fost respectate toate rigorile prevăzute de legea procesual penală, iar instanța de apel, a pus corect la baza soluțiilor de condamnare a inculpatei Rusu Liliana, cumulul de probe administrat și verificat în instanța de apel, acestea fiind verificate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, astfel nefiind admise încălcări în privința principiului prezumției nevinovăției prevăzute de art. 8 Cod de procedură penală, în probarea vinovăției inculpatului fiind acumulate, examinate și verificate suficiente probe, descrise în decizie (f.d.207-211, vol.IV), fiind respectat în același timp și principiul contradictorialității prevăzute de art. 24 Cod de procedură penală, care prevede că instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii, iar părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite de legea procesual-penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, acestea în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane.

Astfel nu este acceptat nici motivul invocat că „s-a încălcat dreptul la apărare garantat de art. 6 C.E.D.O.”, în acest sens, Colegiul penal constată, că recurentul invocă motivul dat pur declarativ și examinând materialele acestei cauzei penale nu s-a identificat nici o circumstanță ce ar putea fi interpretată ca o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

Pe cale de consecință, se reiterează că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală, argumentată și întemeiată.

Într-un alt aspect, Colegiul penal constată că recurentul critică soluția instanței de apel, din considerentul că aceasta a dat o apreciere eronată probatoriului administrat în cauză. Însă, în ceea ce privește faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor reprezintă o eroare de drept, Colegiul penal amintește că, la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent în recurs ordinar, ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și motivată corect, iar recursul declarat este inadmisibil fiind vădit neîntemeiat.

16. În temeiul art. 432 alin. (1) - (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Catană Eugen în numele inculpatei Rusu Liliana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017, în cauza penală privind-o pe Rusu Liliana xxxx, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 30 august 2017.

Președinte

Nicolaev Ghenadie

Judecători

Filincova Svetlana

Stratulat Galina